

בגלל בעיות שפה, העובדת מרומניה תישאר ללא טיפול

מאת [רותי סיני](#)

סוזנה ראדו זקוקה בדחיפות לבדיקה - חברת הביטוח לא מוכנה לממן

תגיות: עובדת זרה, סוזנה ראדו

סוזנה ראדו בראש"צ, אתמול. הצהרת הבריאות שחברת הביטוח נתנה לה לחתימה היתה באנגלית, שפה שהיא אינה דוברת

תצלום: תומר אפלבאום

סוזנה ראדו זקוקה בדחיפות לבדיקת אולטרה-סאונד כדי לברר באיזו מידה גדלה הציסטה שנמצאה בשחלה שלה לפני ארבע שנים. זה חודשים אחדים היא סובלת מכאבים ומלחץ כשהיא מטילה שתן, ונראה שתזדקק לניתוח להסרת הציסטה, כדי שלא תהפוך ממאירה או משום שכבר הפכה סרטנית. אבל חברת איילון, שבה מבוטחת ראדו, אינה מאשרת את הבדיקה והניתוח, בטענה שלא דיווחה על הציסטה בהצהרת בריאות שמילאה לפני שהתקבלה כמבוטחת.

ראדו, בת 48, באה לישראל ב-2002, לטפל בקשישה, והיתה מבוטחת בחברת "מנורה". בתקופת הביטוח עשתה צילום שבו התגלתה הציסטה. בעקבות מות מעסיקתה, עברה ראדו למעסיק אחר, ולהפתעתה גילתה שהוא רכש לה פוליסה בחברת ביטוח אחרת. הצהרת הבריאות שנדרשה למלא היתה באנגלית, שפה שאינה דוברת, ולכן ביקשה מהבת של המעסיק שתמלא את הטופס בשמה. "לא היה שום סוד, לא הסתרת כלום", היא אומרת.

ראדו באה למרפאת "רופאים לזכויות אדם" אחרי שחברת הביטוח דחתה את בקשתה לטיפול. כמוה, באו לשם בשנים האחרונות 1,200 עובדים זרים מסורבי טיפול רפואי. העמותה פנתה למבטח, והתברר שלחברה דווקא יש טופס הצהרת בריאות ברומנית. לא ברור מדוע הטופס לא ניתן לראדו.

הבעיה שבה נתקלה ראדו נובעת מכך שמהגרי עבודה אינם זכאים לביטוח בקופות החולים, כמו תושבי ישראל. לפי חוק עובדים זרים, מעסיקיהם נדרשים לרכוש להם פוליסה בחברת ביטוח, מצב שמעורר שלל בעיות, עד כדי סיכון בריאותם וחיייהם של העובדים.

בחודש הבא יתקיימו בכנסת דיונים על דרישת "רופאים לזכויות אדם" משר הבריאות, יעקב בן יזרי, להפעיל את הסמכות המסורה לו בחוק ולהחיל ביטוח בריאות ממלכתי על 102 אלף מהגרי העבודה חוקיים בישראל.

"הם שוהים בהזמנת הממשלה ומתוך אינטרס כלכלי מובהק של המדינה. היחס אליהם צריך להיגזר בהתאם", אומר רן כהן, רכז מהגרי עבודה בעמותה. "חייבים לספק להם נגישות מלאה לשירותי בריאות בשם זכותם הבסיסית לחיים".

במצב הקיים, המעסיק הוא שקובע איזה ביטוח לקנות לעובד. לכן, אומר כהן, במקום להתחרות על השירות למבוטח ולשפר אותו, החברות מצמצמות את סוג

וטיב השירות, כדי להתחרות על כיסו של המעסיק. במקרים שמגיעים למרפאת העמותה, מתגלים אין-ספור מכשולים שהחברות מערימות כדי למנוע טיפול או לצמצמו.

עורכת הדין אהובה זלצברג מטפלת בעשרות עובדים שניזוקו מהמצב. היא מספרת, למשל, על עובדת סיעוד מאוקראינה, שנפגעה בגבה אחרי שהרימה את המטופלת שלה. במקום לשלוח אותה לרופא מומחה, היא נשלחה לסדרת זריקות שגרמו לה נזק נוירולוגי בלתי הפיך. עוד מספרת זלצברג על פועל תאילנדי שנשלח לקבל זריקות בשל כאב גב ופיתח זיהום כללי שגרם לאשפוזו בטיפול נמרץ לשלושה שבועות.

זלצברג אומרת שאחת הבעיות הנפוצות היא העדר מעקב אחרי שהרופא כותב מרשם או שולח את העובד לטיפול. היא ייצגה פועל סיני שעבר ניתוח וגובס אחרי שהמרפק שלו רוסק. העובד לא הבין, או לא ידע שהוא זקוק לפיזיותרפיה, ונותר עם נזק בלתי הפיך.

בעיית הצהרת הבריאות שראדו נתקלה בה נפוצה למדי. רבים ממלאים אותה בלי להבין מה הם מסמנים. לפעמים, נציג חברת כוח אדם מסמן "וי" ליד כל סעיף והעובד רק חותם. "אומרים לעובד אם לא תחתום, לא תעבוד. בטח שיחתום. הוא לקח הלוואה של 18 אלף דולר בסין כדי לבוא לכאן. הוא חייב לעבוד. אחר כך שוללים ממנו טיפול, בטענה שהסתיר מידע מחברת הביטוח", אומר כהן.

עובדים שעוברים ממעסיק למעסיק מוצאים עצמם לא פעם בלי ביטוח רפואי בתקופת המעבר. לפעמים הם לא יודעים על כך ומגלים זאת רק כשהם נזקקים לטיפול. גם השפה היא מכשול מהותי. כדי לקבל טיפול, לנזלת או לסרטן, על המבוטח לפנות למוקד חברת הביטוח ולבקש הפניה לרופא. השירות ניתן לרוב בעברית, אנגלית ורוסית. אבל רוב מהגרי העבודה אינם דוברים שפות אלה ונזקקים לתרגום המעסיק או בני משפחתו, דבר שמעצים את תלותם בו ומאלצם לחשוף לפניו בעיות רפואיות.

בעמותה משוכנעים שעובדים רבים פשוט מוותרים על טיפול. לפעמים הבעיה חולפת; לפעמים העדר טיפול מחריף אותה. כהן משוכנע שיש שיטה טובה יותר. במקום שהמעסיקים יזרימו מדי שנה 200 מיליון שקל ויותר לחברות ביטוח פרטיות - שירכשו ביטוח מקופות החולים. "יש בכך היגיון כלכלי רב. מדובר באוכלוסייה צעירה, עובדים שנבדקו בארץ מוצאם ונמצאו בריאים וכשירים לעבוד. הם חלום של כל מבטח", הוא אומר.

כתבה שלישית ואחרונה

מהגרי עבודה בישראל אינם מבוטחים בקופות חולים, אלא בחברות ביטוח. "הארץ" בוחן את הבעיות החמורות שגורמת תלות זו לעובדים ואת הפתרונות האפשריים